

3. kvartal 2019

Hovedtrekk i 3. kvartal

- Orklas merkevarevirksomhet viste i kvartalet organisk vekst på 1,5 % og god fremgang i driftsresultatet (EBIT adj.)
- Fortsatt god utvikling i Orkla Confectionery & Snacks
- Orkla Foods og Orkla Food Ingredients leverte god resultat- og marginutvikling
- Topplinjevekst i Orkla Care, men nedgang i driftsresultatet
- Fortsatt fremgang i Jotun
- Konsernets resultat før skatt endte på 1.276 mill. kroner, en nedgang på 6 % fra i fjor grunnet nedskrivninger primært innenfor Orkla Care
- Justert resultat pr. aksje endte på 1,18 kroner, en forbedring på 11 % fra i fjor

Nøkkeltall for Orklakonsernet pr. 30.9.

Alle alternative resultatmål (APM) og relevante sammenligningstall er presentert til slutt i denne rapporten.

Beløp i mill. NOK	1.1.-30.9.		1.1.-31.12.	1.7.-30.9.	
	2019	2018	2018	2019	2018
Merkevarevirksomheten					
Driftsinntekter	30 074	28 985	39 592	10 336	9 783
- Organisk omsetningsvekst	1,2 %	0,0 %	-0,2 %	1,5 %	0,2 %
Merkevarevirksomheten inkl. hovedkontoret (HK)					
EBIT (adj.)	3 292	3 110	4 387	1 337	1 259
EBIT (adj.)-margin	10,9 %	10,7 %	11,1 %	12,9 %	12,9 %
Konsern					
Driftsinntekter	31 598	29 854	40 837	10 880	10 126
EBIT (adj.)	3 573	3 369	4 777	1 444	1 353
Resultat fra tilknyttede og felleskontrollerte selskaper	512	307	264	166	116
Resultat før skattekostnad	3 444	3 341	4 358	1 276	1 364
Resultat pr. aksje (NOK)	2,56	2,50	3,24	0,92	1,01
Resultat pr. aksje (adj.) (NOK)	2,96	2,64	3,62	1,18	1,06

Konsernsjef Jaan Ivar Semlitsch kommenterer:

Orklas merkevarevirksomhet legger bak seg et tilfredstillende kvartal, med vekst både på topp- og bunnlinje. Det er positivt å se at vi etter et relativt sterkt 3. kvartal i fjor fortsatt klarer å levere resultatvekst, dog med store variasjoner mellom selskapene.

Alle de fire forretningsområdene leverte organisk vekst i kvartalet. På tross av resultatfremgang i tre av forretningsområdene ble bunnlinjen noe tynget av en tilbakegang i Orkla Care. Utfordringene som tidligere er kommunisert innenfor helsekategoriene til Orkla Care er fortsatt gjeldende.

Videre har vi i kvartalet dessverre måttet gjøre nedskrivninger knyttet til merkevarer og goodwill, hovedsakelig innenfor forretningsområdet Orkla Care. Utfordringer rundt helsesegmentet og malerverktoy i Storbritannia, har gjort det nødvendig å ta disse nedskrivningene nå. Det er likevel viktig å presisere at selv om det er usikkerhet knyttet til utviklingen i disse områdene følger virksomheten i Storbritannia restruktureringsplanene vi har kommunisert tidligere. Videre gjennomfører vi flere tiltak for å snu trenden i helsesegmentet. Dette kan skape muligheter for disse områdene på litt lengre sikt.

Fra 1. november 2019 vil det bli innført en ny konsernstruktur, hvor deler av Orkla Care vil inngå i et nytt område sammen med Kotipizza og Gorm's. Formålet med endringen er blant annet å styrke det operasjonelle fokuset i enhetene, samt samle selskapene som har en annerledes profil enn de øvrige forretningsområdene i Orkla.

Jaan Ivar Semlitsch
konsernsjef

Markedsutvikling

De fleste markedene til Orklas merkevarevirksomhet har en stabil, men moderat vekst. Det er høyere vekst i Baltikum og Sentral-Europa enn i de nordiske markedene, samt en høyere vekst i kanaler utenfor dagligvarehandelen.

Den globale FAO Food Price-indeksen viste en svak oppgang i 3. kvartal 2019 målt mot fjoråret. Oppgangen skyldes hovedsakelig økte priser på sukker og kjøtt, som har mer enn utlignet reduserte priser på vegetabiliske oljer. Orklas eksponering mot råvaremarkedet er imidlertid bredere enn det FAO-indeksen dekker, og indeksen kan derfor ikke sees i direkte sammenheng med utviklingen i Orklas innkjøpskostnader.

Valutakursutviklingen har i sum vært negativ for innkjøpsprisene sammenlignet med samme periode i fjor. Spesielt har utviklingen for den svenske kronen mot euro gitt en negativ effekt på innkjøpsprisene. Svekkelsen av den norske kronen har påvirket prisene noe i kvartalet, men er forventet å gi større negativ effekt fremover.

I 3. kvartal har energiprisene ligget betydelig lavere enn fjoråret, noe som har gitt reduserte produksjonskostnader for merkevarevirksomheten, men med tilhørende negativ effekt på inntektene i Hydro Power.

Merkevarevirksomhetens utvikling

Salgsinntekter %-vis endring	Organisk vekst	FX	Struktur	Sum
1.1.–30.9.2019	1,2	0,5	2,1	3,8
1.7.–30.9.2019	1,5	1,5	2,7	5,7

Differanser kan forekomme grunnet avrunding.

Omsetningsveksten for merkevarevirksomheten i 3. kvartal var drevet av oppkjøp og organisk vekst. Den organiske omsetningsveksten endte på 1,5 % med vekst i alle forretningsområdene, men med variasjoner innad i porteføljen.

Orkla Confectionery & Snacks leverte sterk vekst drevet av fremgang innenfor godteri og snacks, støttet av fortsatt positiv markedsutvikling. Veksten i Orkla Foods var på sin side noe svakere enn tidligere i år, delvis grunnet lavere kampanjeaktivitet. Positiv utvikling i kategoriene til Orkla Home & Personal Care bidro til omsetningsvekst for Orkla Care, dog mot et noe svakt fjorår. Orkla Food Ingredients fortsatte trenden fra tidligere kvartaler med moderat salgsvekst, med vridning mot mer lønnsomt salg.

EBIT (adj.) %-vis endring	Underliggende vekst	FX	Struktur	Sum
1.1.–30.9.2019	3,8	0,6	1,4	5,9
1.7.–30.9.2019	2,9	1,4	1,8	6,2

Differanser kan forekomme grunnet avrunding.

Merkevarevirksomheten inkludert hovedkontoret (HK) hadde i 3. kvartal en EBIT (adj.)-fremgang på 6,2 %. Veksten var hovedsakelig grunnet topplinjevekst fra revenue management, og positive mikseffekter innenfor merkevarevirksomheten.

Mens merkevarevirksomheten hadde en fremgang i driftsresultatet, delvis motvirket av Orkla Care, reduserte HK resultatveksten noe. Til tross for et mer negativt resultatbidrag fra HK enn i fjor, er det negative resultatet på et relativt lavt nivå. Økningen fra fjoråret skyldes blant annet positive engangseffekter på rundt 15 mill. kroner i 2018. Dette var relatert til reversering av bonusavsetninger i forbindelse med overgang til ny langtidsoverordnet for konsernet. Merkevareområdet hadde tilsvarende positive effekter på rundt 20 mill. kroner i 2018, knyttet til den samme endringen i incentivmodell.

EBIT (adj.)-margin utvikling %-poeng endring	Underliggende		FX/ Struktur	Sum	EBIT (adj.)- margin 2019 (%)
	Variabel kost	Annet			
R12M	0,3	-0,2	-0,1	0,0	11,2

Differanser kan forekomme grunnet avrunding.

Marginutviklingen på rullerende 12 måneders basis pr. 3. kvartal for merkevarevirksomheten inkludert HK viste en flat utvikling, negativt påvirket av utvanningseffekter fra oppkjøpte selskaper. Den underliggende marginforbedringen på 0,1 %-poeng ble positivt påvirket av effekter fra revenue management inkludert vridning mot mer lønnsomme kategorier og produkter. Dette ble imidlertid motvirket av økte innkjøpskostnader og kostnader knyttet til bonus.

Orkla vil fortsette arbeidet med å forbedre marginen. På kort sikt vil arbeid med forbedret miks, redusert kompleksitet og revenue management bli prioritert.

Strukturelle tiltak (M&A)

I løpet av 3. kvartal har Orkla ASA signert en avtale om kjøp av 20 % av den islandske sjokolade- og godteriprodusenten Núi-Sirius HF (Núi Sirius). Núi Sirius har en sterk posisjon på Island og passer godt inn i Orklas portefølje av ledende merkevarer. Samtidig gir kjøpet Orkla muligheten til å forsterke sin posisjon på Island, som er et marked i vekst.

Orkla Food Ingredients har i kvartalet signert og gjennomført en avtale om kjøp av det nederlandske selskapet Vamo produkten voor de Bakkerij B.V. (Vamo). Vamo produserer spesialiserte konsentrater og ingrediensmikser, og kompletterer Orkla Food Ingredients sin posisjon som leverandør av ingredienser og tilbehør til bakerimarkedet.

I tillegg har Orkla Care gjennomført en avtale om å overta de resterende 50 % av aksjene i joint venture-selskapet Anza Verimex Holding, som er markedsleder innen salg og distribusjon av malerverktøy i Nederland og Belgia. Kjøpet gir en attraktiv plattform å bygge videre på innenfor malerverktøykategorien i Benelux.

25. september 2019 ble Orklas salg av Treschows gate 16 til Oslo kommune godkjent i Oslo bystyre. Transaksjonen fikk regnskapsmessig effekt i 3. kvartal.

Se note 5 for mer informasjon om kjøpte og solgte selskaper.

Utsikter fremover

Orkla fortsetter å møte sterk konkurranse fra både internasjonale aktører og handelens egne merkevarer. Samtidig skjer det imidlertid et skifte hos konsumentene, der lokale aktører vinner terreng på bekostning av store globale merkevarer. Orkla er, med over 300 lokale merker og et sterkt lokalt fokus på innovasjoner, godt posisjonert for dette skiftet. I tillegg pågår det en kanalvridning hos forbrukere bort fra tradisjonell dagligvare innen mange produktkategorier. Denne utviklingen er mest fremtredende innenfor kategoriene til Orkla Care. Orkla møter denne utviklingen gjennom blant annet økt fokus på tilstedeværelse i nye kanaler utenfor tradisjonell dagligvare og strategiske oppkjøp med nedslag i andre kanaler.

Orkla målsetter langsiktig organisk vekst, minimum i tråd med markedsveksten. For perioden 2019–2021 målsetter Orkla en vekst i EBIT (adj.)-margin på minimum 1,5 %-poeng justert for oppkjøp, salg og valuta.

Strategisk riktige oppkjøp skal fortsatt være en viktig del av Orklas vekststrategi og verdiskapingsmodell. Samtidig vil konsernet, i større grad enn før, redusere kompleksitet gjennom en mer aktiv porteføljestyling.

Storbritannias planlagte fratreden fra EU er fortsatt uavklart. Orkla har produksjon i Storbritannia i tillegg til betydelig handel mellom Storbritannia og EU samt Norge, og vil følgelig kunne bli påvirket av utfallet. Orkla følger situasjonen nøye og gjør løpende vurderinger samt igangsetting av tiltak.

Finansielle forhold – Konsernet

Hovedtall resultat

Beløp i mill. NOK	1.1.–30.9.		1.1.–31.12.		1.7.–30.9.	
	2019	2018	2018	2019	2018	
Driftsinntekter	31 598	29 854	40 837	10 880	10 126	
EBIT (adj.)	3 573	3 369	4 777	1 444	1 353	
Andre inntekter og kostnader	(425)	(186)	(482)	(267)	(62)	
Driftsresultat	3 148	3 183	4 295	1 177	1 291	
Resultat fra tilknyttede og felleskontrollerte selskaper	512	307	264	166	116	
Renter og finansposter, netto	(216)	(149)	(201)	(67)	(43)	
Resultat før skattekostnad	3 444	3 341	4 358	1 276	1 364	
Skattekostnad	(815)	(733)	(1 004)	(335)	(323)	
Periodens resultat	2 629	2 608	3 354	941	1 041	
Resultat pr. aksje (NOK)	2,56	2,50	3,24	0,92	1,01	
Resultat pr. aksje (adj.) (NOK)	2,96	2,64	3,62	1,18	1,06	

Driftsinntektene for konsernet økte med 7,4 % i 3. kvartal, drevet av organisk og strukturell vekst innenfor merkevarevirksomheten samt integrering av Kotipizza Group. Valutaomregningseffekter ved konsolidering hadde en svak positiv effekt på merkevarevirksomhetens driftsinntekter.

Konsernet hadde i samme periode en EBIT (adj.)-vekst på 6,7 %, med positivt resultatbidrag fra både merkevarevirksomheten og Orkla Investments. Forbedringene i merkevarevirksomheten var relatert til resultatvekst i alle forretningsområder utenom Orkla Care. I Orkla Investments var veksten knyttet til inkludering av Kotipizza Group og positive effekter fra Orkla Eiendom. Hydro Power endte lavere enn fjoråret i hovedsak grunnet lavere kraftpriser.

Konsernets andre inntekter og kostnader utgjorde -267 mill. kroner i 3. kvartal. De største postene var relatert til nedskrivning av goodwill knyttet til Harris i Orkla House Care og nedskrivninger relatert til merkevarene Gerimax og Colon C i Orkla Health. Disse kostnadene ble delvis motvirket av inntektsføring av gevinsten fra salget av Treschows gate 16 på 290 mill. kroner.

Resultatet fra tilknyttede selskaper hadde i 3. kvartal en forbedring på 50 mill. kroner grunnet god vekst og marginutvikling for Jotun sammenlignet med samme periode i fjor.

Netto finanskostnader i kvartalet endte noe over fjoråret grunnet høyere gjeld. Netto rentebærende gjeld ved utgangen av september var på 6,7 mrd. kroner, ekskludert leasinggjeld som følge av IFRS 16 (1,5 mrd. kroner). Gjennomsnittlig lånerente var 2,3 % i perioden, mot 3,5 % tilsvarende periode i 2018. Se note 1 for mer informasjon vedrørende IFRS 16.

Til tross for redusert skattesats i Norge og Sverige i 2019, er den effektive skattesatsen for Orkla i 3. kvartal 2019 høyere enn tilsvarende periode i 2018. Dette skyldes primært nedskrivning av goodwill relatert til Harris uten skatteeffekt.

Resultat pr. aksje endte i 3. kvartal på 0,92 kroner, en nedgang på 9 % fra 2018. Justert resultat pr. aksje endte på 1,18 kroner, tilsvarende en vekst på 11 %.

Kontantstrøm – Konsernet

Kommentarene nedenfor er knyttet til kontantstrømpoppstillingen på Orkla-format og refererer til perioden fra 1. januar til 30. september 2019. Det henvises til side 12 for sammendratt kontantstrøm IFRS og avstemming av kontantstrømmene.

Orkla-format

Beløp i mill. NOK	1.1.–30.9.		1.1.–31.12.		1.7.–30.9.	
	2019	2018	2018	2019	2018	
Kontantstrøm fra merkevarer virksomheten inkl. HK						
EBIT (adj.)	3 292	3 110	4 387	1 337	1 259	
Amortisering, av- og nedskrivninger	1 101	853	1 154	370	282	
Endring netto driftskapital	92	(892)	(190)	443	(243)	
Netto fornyelsesinvesteringer	(1 153)	(983)	(1 393)	(423)	(300)	
Kontantstrøm fra driften (adj.)	3 332	2 088	3 958	1 727	998	
Kontanteffekt av «Andre inntekter og kostnader» samt pensjoner	(320)	(288)	(496)	(129)	(80)	
Kontantstrøm fra driften merkevarer virksomheten inkl. HK	3 012	1 800	3 462	1 598	918	
Kontantstrøm fra driften Orkla Investments	63	37	26	71	(29)	
Betalte skatter	(908)	(744)	(904)	(133)	(55)	
Mottatte utbytter, finansielle poster og andre betalinger	(142)	72	(1)	39	68	
Kontantstrøm før kapitaltransaksjoner	2 025	1 165	2 583	1 575	902	
Betalte utbytter og kjøp/salg egne aksjer	(2 585)	(4 063)	(4 063)	(3)	(708)	
Kontantstrøm før ekspansjon	(560)	(2 898)	(1 480)	1 572	194	
Ekspansjonsinvesteringer	(471)	(354)	(531)	(152)	(109)	
Salg av selskaper (enterprise value)	50	-	47	3	-	
Kjøp av selskaper (enterprise value)	(2 829)	(822)	(1 080)	(192)	(53)	
Netto kontantstrøm	(3 810)	(4 074)	(3 044)	1 231	32	
Valutaeffekt netto rentebærende gjeld	43	252	21	(121)	(5)	
Endring netto rentebærende gjeld	3 767	3 822	3 023	(1 110)	(27)	
Rentebærende gjeld ved implementering IFRS 16, 1.1.2019	1 447	-	-	-	-	
Netto rentebærende gjeld	8 251	3 836	3 037			

Kontantstrøm i Orkla-format gjøres på konsernnivå opp i endring netto rentebærende gjeld, en viktig styringsparameter for konsernet (se note 6). Kontantstrøm fra driften brukes til styring av forretningsområdene.

Kontantstrøm fra driften (eksklusive Orkla Investments) var betydelig høyere ved utgangen av 3. kvartal sammenlignet med tilsvarende periode i 2018, hovedsakelig grunnet en positiv utvikling i driftskapitalen. Bedringen i driftskapitalen var delvis relatert til periodiseringseffekter, men også en forbedring i leverandørgjeld, hvor reforhandlede betingelser mot flere leverandører har gitt positive effekter.

Pågående investeringer i nye ERP-systemer ga økte fornyelsesinvesteringer. Implementering av IFRS 16 påvirket også fornyelsesinvesteringer i tillegg til av- og nedskrivninger.

Kontantstrøm fra Orkla Investments var i perioden påvirket av positivt resultat i Kotipizza Group og Orkla Eiendom. Salget av Treschows gate 16 ble gjennomført i 3. kvartal, men effekt på kontantstrømmen vil komme i 4. kvartal 2019.

Mottatte utbytter, finansielle poster og andre betalinger gjelder i hovedsak utbetaling relatert til gjenværende forpliktelse knyttet til salget av Sapa (se note 12), samt mottatt utbytte fra Jotun.

Ekspansjonsinvesteringene økte sammenlignet med samme periode i 2018. Veksten var i hovedsak relatert til et høyere investeringsnivå i Orkla Foods, særlig knyttet til et pågående investeringsprogram for pizzaproduksjon på Stranda i Norge.

I 2019 ble varemerket Glyngøre og den russiske nøttevirksomheten Chaka solgt, mens det ikke var noen frasalgs i samme periode i 2018. Kjøp av selskaper utgjorde 2.829 mill. kroner, hvorav Kotipizza Group utgjør den største transaksjonen. I tillegg har det vært flere transaksjoner i Orkla Foods og Orkla Food Ingredients.

Netto kontantstrøm for konsernet endte på -3.810 mill. kroner. Positive omregnings-effekter på 43 mill. kroner, som følge av endrede valutakurser, reduserte netto rentebærende gjeld tilsvarende. Ved utgangen av perioden utgjorde netto rentebærende gjeld før leasing 6.739 mill. kroner. Inkludert leasingeffekter relatert til IFRS 16 var netto rentebærende gjeld 8.251 mill. kroner. Se note 1 for ytterligere informasjon om IFRS 16.

Egenkapitalandelen ved utgangen av september 2019 var 59,3 %, mot 63,1 % pr. 1. januar 2019, justert for IFRS 16-effekter. Gjennomsnittlig gjenværende løpetid på rentebærende gjeld og ubenyttede kredittlinjer er 3,5 år. Orkla har en robust finansiell stilling med likviditetsreserver og kredittlinjer som overstiger kjente kapitalutlegg fremover.

Forretningsområder

Merkevarevirksomheten

Orkla Foods

Beløp i mill. NOK	1.1.-30.9.		1.1.-31.12.	1.7.-30.9.	
	2019	2018	2018	2019	2018
Driftsinntekter	12 104	11 634	16 000	4 145	3 937
- Organisk omsetningsvekst	1,9 %	1,0 %	1,5 %	0,8 %	1,1 %
EBIT (adj.)	1 542	1 397	2 048	616	558
EBIT (adj.)-margin	12,7 %	12,0 %	12,8 %	14,9 %	14,2 %

- Orkla Foods hadde en vekst i driftsinntekter på 5,3 %, med moderat organisk vekst
- Prisøkninger kompenserte for fortsatt negative valutaeffekter og økte råvarepriser
- Resultatvekst på 10,4 % hovedsakelig fra økt omsetning

Orkla Foods hadde i 3. kvartal en salgsøkning primært drevet av strukturell vekst. Den organiske veksten endte på 0,8 %. God utvikling særlig knyttet til plantebaserte produkter i Sverige og fremgang i India ble motvirket av lavere kampanjeaktivitet i Norge sammenlignet med i fjor. Samtidig hadde Danmark fortsatt en tilbakegang grunnet bortfall av omsetning med lave marginer.

Det var i 3. kvartal god resultatvekst i Orkla Foods, hovedsakelig drevet av økt omsetning. Kostnadsforbedringer fra både forbedringsinitiativer og strukturelle prosjekter påvirket resultatet positivt. De negative effektene av svekkelse i svensk og norsk krone, samt økte råvarepriser, fortsatte inn i 3. kvartal. Prisøkninger samt en mer aktiv porteføljestyling har dog kompensert for dette og bidratt til lønnsomhetsvekst. EBIT (adj.)-marginen hadde positiv utvikling og endte på 14,9 %, opp 0,7 %-poeng fra 3. kvartal i fjor.

Orkla Confectionery & Snacks

Beløp i mill. NOK	1.1.-30.9.		1.1.-31.12.	1.7.-30.9.	
	2019	2018	2018	2019	2018
Driftsinntekter	4 625	4 406	6 246	1 604	1 518
- Organisk omsetningsvekst	4,4 %	-3,0 %	-3,4 %	4,2 %	-0,2 %
EBIT (adj.)	696	636	1 006	294	278
EBIT (adj.)-margin	15,0 %	14,4 %	16,1 %	18,3 %	18,3 %

- Sterk organisk omsetningsvekst
- Generelt bra markedsvekst, særlig for snackskategorien
- Kostnadsprogrammer fortsatte å gi god effekt

Orkla Confectionery & Snacks hadde i 3. kvartal fremgang i driftsinntekter på 5,7 % med en organisk vekst på 4,2 %. Fremgangen var størst innenfor sjokolade og snacks, og var hovedsakelig knyttet til volumvekst. Prisøkninger utlignet kostnadsvekst på sentrale råvarer som hvete og kakao, samt negative realeffekter fra valuta, spesielt knyttet til en svak svensk krone. Markedsutviklingen var god, spesielt for snackskategorien i Sverige, Finland og i Baltikum i tillegg til godterikategorien i Norge.

EBIT (adj.) for Orkla Confectionery & Snacks økte med 5,8 % i 3. kvartal sammenlignet med samme periode i 2018. I tillegg til omsetningsvekst ga kostnadsforbedringsprosjekter fortsatt gode resultater. EBIT (adj.)-margin endte på 18,3 % i 3. kvartal. Dette var samme nivå som i 3. kvartal i 2018.

Orkla Care

Beløp i mill. NOK	1.1.-30.9.		1.1.-31.12.	1.7.-30.9.	
	2019	2018	2018	2019	2018
Driftsinntekter	6 045	6 081	8 075	2 026	1 973
- Organisk omsetningsvekst	-2,0 %	-0,6 %	-1,8 %	1,7 %	-2,6 %
EBIT (adj.)	847	876	1 084	306	314
EBIT (adj.)-margin	14,0 %	14,4 %	13,4 %	15,1 %	15,9 %

- Organisk salgsvekst, men nedgang i driftsresultatet
- Fremgang for Home & Personal Care kategoriene til tross for fremdeles utfordrende markedsutvikling
- Fortsatt svak utvikling i Orkla Helse

Orkla Care hadde i 3. kvartal en salgsvekst på 2,7 %, med organisk vekst på 1,7 %. Veksten var drevet av fremgang for Orkla Home & Personal Care, Orkla Wound Care og HSNG. Fortsatt svak markedsutvikling i norsk dagligvare, samt økende andel av private label. Dette påvirker spesielt kategoriene til Orkla Home & Personal Care og Orkla Health. Orkla Health opplever negativ salgsutvikling i alle de nordiske markedene. Det er også svak utvikling i Pierre Robert i Sverige og Finland.

Resultatnedgang i kvartalet på 2,5 % primært grunnet utfordringer i helsesegmentet og økte reklamekostnader. EBIT (adj.)-marginen i 3. kvartal endte på 15,1 % mot 15,9 % i fjor.

Det er i kvartalet gjennomført nedskrivninger knyttet til merkevarene Gerimax og Colon C, samt goodwill i House Care UK (Harris). Dette er knyttet til de tidligere kommuniserte utfordringene innen helsesegmentet i Orkla Health og malerverktøy i Storbritannia (Harris). Det er igangsatt flere tiltak for å forbedre disse områdene på sikt. Tiltakene går som planlagt.

Orkla Food Ingredients

Beløp i mill. NOK	1.1.-30.9.		1.1.-31.12.	1.7.-30.9.	
	2019	2018	2018	2019	2018
Driftsinntekter	7 516	7 076	9 562	2 641	2 432
- Organisk omsetningsvekst	0,7 %	1,9 %	1,2 %	0,8 %	1,4 %
EBIT (adj.)	457	393	533	185	160
EBIT (adj.)-margin	6,1 %	5,6 %	5,6 %	7,0 %	6,6 %

- Vekst i driftsinntekter i 3. kvartal
- Bredbasert resultatvekst, både fra oppkjøp og vekst i produkter med høyere margin
- Bedret EBIT (adj.)-margin med 0,4 %-poeng

Orkla Food Ingredients hadde i 3. kvartal en inntektsøkning på 8,6 %. Økningen var i hovedsak drevet av oppkjøpte selskaper. God vekst i bakeriingredienser ble motvirket av en noe svakere periode for iskremingredienser, sammenlignet med et sterkt 3. kvartal i fjor. Veganporteføljen, under varemerket Naturli', har fortsatt god vekst.

EBIT (adj.) økte i 3. kvartal med 15,6 %. Resultatveksten var bredbasert, drevet av oppkjøp og fokus på en mer lønnsom produktmiks.

EBIT (adj.)-marginen ble 7,0 %, en økning på 0,4 %-poeng mot 3. kvartal 2018. Forbedringen skyldes en sterk bedring i dekningsbidraget, men ble noe motvirket av høyere faste kostnader.

Orkla Investments

Hydro Power

	1.1.-30.9.		1.1.-31.12.	1.7.-30.9.	
	2019	2018	2018	2019	2018
Volum (GWh)	1 622	1 662	2 320	627	565
Pris* (øre/kWh)	38,2	41,0	42,2	34,2	48,4
EBIT (adj.) (mill. NOK)	220	258	390	78	102

*Kilde: Nord Pool Spot, månedlig systempris.

EBIT (adj.) for Hydro Power endte på 78 mill. kroner i 3. kvartal 2019 mot 102 mill. kroner i samme periode i fjor. Reduksjonen skyldtes i all hovedsak lavere kraftpriser enn i samme kvartal i fjor. Produksjonen i kvartalet endte på 627 GWh mot 565 GWh i 2018, og førte til et positivt volumavvik. Driftskostnadene i 3. kvartal 2019 var noe lavere enn i 3. kvartal 2018. Fyllingsgraden i vannmagasinet i Sauda lå litt under normalnivå ved utgangen av kvartalet, det samme gjaldt for Glomma og Laagen.

Financial Investments

EBIT (adj.) for Orkla Financial Investments utgjorde 29 mill. kroner i 3. kvartal mot -8 mill. kroner i fjor. Fremgangen var hovedsakelig relatert til integrering av Kotipizza Group. Gevinst på 290 mill. kroner ved salget av eiendommen Treschows gate 16 til Oslo kommune ble resultatført på linjen andre inntekter og kostnader.

Kotipizza Group

Kotipizza Group hadde driftsinntekter på 283 mill. kroner i 3. kvartal mot 241 mill. kroner i tilsvarende periode foregående år. EBIT (adj.) utgjorde 27 mill. kroner i perioden mot 22 mill. kroner i tilsvarende periode i fjor. Sammenlignbart kjedesalg økte med 6 % i perioden, og var primært drevet av økt antall kunder. I tredje kvartal ble fire nye Kotipizzarestauranter åpnet. Bedring i EBIT (adj.) var en effekt av salgsvekst kombinert med stabil utvikling i faste kostnader.

Jotun (42,6 % eierandel)

Veksten i Jotun fortsatte i 3. kvartal, drevet av solid vekst i salget av industrimaling, forbedring i salget av skipsmaling samt økte utsalgspriser. Prisøkninger er implementert i alle segmenter for å kompensere for økte råvarekostnader. Etter en periode med krevende markedsforhold i skipsbygging- og offshoreindustrien, fortsetter salget å ta seg opp i begge disse segmentene.

Driftsresultatet forbedret seg ytterligere som følge av solid salgsvekst og bedre bruttomarginer. Fjorårets økte salgpriser, kombinert med mer stabile råvarekostnader i innværende år har gradvis bedret bruttomarginene gjennom 2019. I tillegg har løpende tiltak for å kontrollere kostnader ført til lav vekst i driftskostnadene hittil i år.

Andre forhold

Jaan Ivar Semlitsch tiltrådte som konsernsjef for Orkla 15. august 2019, etter at Peter A. Ruzicka fratrådte 7. mai 2019.

For å styrke strategiske prioriteringer i konsernet, vil det fra 1. november bli gjennomført endringer i Orklas konsernstruktur, med en påfølgende endring i konsernledelsen.

Orkla Consumer & Financial Investments blir et nytt forretningsområde, som ytterligere blir delt inn i to deler:

- Consumer Investments, bestående av Care Development Portfolio (Orkla House Care, Lilleborg og Pierre Robert), Kotipizza og Gorm's
- Industrial and Financial Investments, bestående av Hydro Power, Orkla Eiendom, Venture og Orklas minoritetsandel i Jotun

Consumer Investments vil inngå som en del av merkevarevirksomheten og inkluderes i denne rapporteringen fra 1. januar 2020. Industrial and Financial Investments vil presenteres tilsvarende som dagens Orkla Investments.

Videre vil en egen konsernfunksjon få ansvar for kjøp og salg av virksomheter (M&A) samt strategiutvikling.

Kenneth Haavet er ansatt som ny leder for Orkla Consumer & Financial Investments, og vil tiltre senest 1. april 2020. Terje Andersen vil ha ansvar for det nye forretningsområdet frem til Haavet starter, og vil etter dette tre ut av konsernledelsen og lede Industrial and Financial Investments.

Sverre Prytz vil tiltre som konserndirektør for M&A og Strategi 1. desember 2019. Jaan Ivar Semlitsch vil selv lede konsernfunksjonen inntil Prytz er på plass.

Karl Otto Tvetter vil tre ut av Orklas konsernledelse fra 1. november 2019 og rapportere til Terje Andersen frem til 1. mai 2020. Deretter vil han være tilknyttet Orkla som advokat og rådgiver. For ytterligere informasjon henvises det til pressemeldingen fra 10. oktober 2019.

Sammendrett resultatregnskap

Beløp i mill. NOK	Note	1.1.-30.9.		1.1.-31.12.		1.7.-30.9.	
		2019	2018	2018	2019	2018	
Driftsinntekter	2	31 598	29 854	40 837	10 880	10 126	
Driftskostnader		(26 743)	(25 587)	(34 846)	(9 002)	(8 477)	
Av- og nedskrivninger og amortisering		(1 282)	(898)	(1 214)	(434)	(296)	
EBIT (adj.)	2	3 573	3 369	4 777	1 444	1 353	
Andre inntekter og kostnader	3	(425)	(186)	(482)	(267)	(62)	
Driftsresultat		3 148	3 183	4 295	1 177	1 291	
Resultat fra tilknyttede og felleskontrollerte selskaper		512	307	264	166	116	
Renter, netto	7	(158)	(122)	(159)	(55)	(40)	
Øvrige finansposter, netto	7	(58)	(27)	(42)	(12)	(3)	
Resultat før skattekostnad		3 444	3 341	4 358	1 276	1 364	
Skattekostnad		(815)	(733)	(1 004)	(335)	(323)	
Periodens resultat		2 629	2 608	3 354	941	1 041	
Minoritetens andel av periodens resultat		72	80	82	24	29	
Majoritetens andel av periodens resultat		2 557	2 528	3 272	917	1 012	

Resultat pr. aksje

Beløp i NOK	1.1.-30.9.		1.1.-31.12.		1.7.-30.9.	
	2019	2018	2018	2019	2018	
Resultat pr. aksje	2,56	2,50	3,24	0,92	1,01	
Resultat pr. aksje (adj.)	2,96	2,64	3,62	1,18	1,06	

Sammendrett oppstilling over totalresultat

Beløp i mill. NOK	Note	1.1.-30.9.		1.1.-31.12.		1.7.-30.9.	
		2019	2018	2018	2019	2018	
Periodens resultat		2 629	2 608	3 354	941	1 041	
Andre poster i totalresultatet							
<i>Poster etter skatt som ikke vil bli reklassifisert over resultat i etterfølgende perioder</i>							
Endring estimatavvik pensjoner		-	-	(66)	-	-	
Verdiendring aksjer		1	(7)	(4)	2	-	
<i>Poster etter skatt som vil bli reklassifisert over resultat i etterfølgende perioder</i>							
Endring sikringsreserve	4	8	83	70	20	41	
Ført mot egenkapital i tilknyttede og felleskontrollerte selskaper	4	109	(207)	10	77	(108)	
Omregningsdifferanser	4	(248)	(936)	(40)	285	(22)	
Konsernets totalresultat		2 499	1 541	3 324	1 325	952	
Minoritetens andel av totalresultatet		71	70	82			
Majoritetens andel av totalresultatet		2 428	1 471	3 242			

Sammendratt konsernbalanse

Eiendeler

Beløp i mill. NOK	Note	30.9.	1.1. ¹	31.12.
		2019	2019	2018
Immaterielle eiendeler		22 307	20 610	20 610
Varige driftsmidler		14 816	14 043	12 760
Tilknyttede og felleskontrollerte selskaper og andre finansielle eiendeler	6	4 732	4 337	4 337
Langsiktige eiendeler		41 855	38 990	37 707
Varelager		6 146	5 875	5 875
Beholdning eiendom under utvikling		107	132	132
Kunde- og andre handelsfordringer		6 288	5 990	5 990
Øvrige fordringer	6	1 340	814	814
Aksjer og finansielle eiendeler		3	13	13
Likvide midler	6	1 322	1 978	1 978
Kortsiktige eiendeler		15 206	14 802	14 802
Sum eiendeler		57 061	53 792	52 509

¹Inkluderer implementeringseffekter av IFRS 16 Leieavtaler.

Egenkapital og gjeld

Beløp i mill. NOK	Note	30.9.	1.1. ¹	31.12.
		2019	2019	2018
Innskutt egenkapital		1 972	1 971	1 971
Opptjent egenkapital		31 346	31 546	31 658
Minoritetsinteresser		503	436	451
Egenkapital		33 821	33 953	34 080
Avsetninger og annen langsiktig gjeld		4 424	4 589	4 626
Rentebærende gjeld langsiktig	6	7 330	5 916	4 775
Rentebærende gjeld kortsiktig	6	2 492	761	455
Leverandør- og annen handelsgjeld		5 354	4 907	4 907
Annen kortsiktig gjeld		3 640	3 666	3 666
Sum gjeld og egenkapital		57 061	53 792	52 509
Egenkapitalandel		59,3 %	63,1 %	64,9 %

Sammendratt utvikling egenkapital

Beløp i mill. NOK	1.1.–30.9.2019			1.1.–30.9.2018		
	Majoritetens egenkapital	Minoritetsinteresser	Total egenkapital	Majoritetens egenkapital	Minoritetsinteresser	Total egenkapital
Egenkapital 1.1.	33 629	451	34 080	34 408	430	34 838
Konsernets totalresultat	2 428	71	2 499	1 471	70	1 541
Utbytte	(2 599)	(45)	(2 644)	(2 649)	(36)	(2 685)
Netto kjøp/salg egne aksjer	59	-	59	(1 378)	-	(1 378)
Implementeringseffekt IFRS 16	(112)	(15)	(127)	-	-	-
Endring eierandel minoriteter	(87)	41	(46)	5	(8)	(3)
Egenkapital ved periodens slutt	33 318	503	33 821	31 857	456	32 313

Sammendrett kontantstrøm IFRS

Beløp i mill. NOK	Note	1.1.–30.9.		1.1.–31.12.		1.7.–30.9.	
		2019	2018	2018	2019	2018	2019
Kontantstrøm fra driften før investeringer		4 559	2 995	5 251	2 156	1 208	
Mottatte utbytter og betalte finansposter		57	107	41	53	77	
Betalte skatter		(908)	(744)	(904)	(133)	(55)	
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		3 708	2 358	4 388	2 076	1 230	
Netto investeringer		(1 752)	(1 512)	(2 294)	(603)	(428)	
Netto salg (kjøp) av selskaper	5	(2 575)	(769)	(925)	(189)	(35)	
Andre betalinger		(199)	(35)	(42)	(14)	(9)	
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		(4 526)	(2 316)	(3 261)	(806)	(472)	
Netto betalt til aksjonærer		(2 585)	(4 063)	(4 063)	(3)	(708)	
Endring rentebærende gjeld og fordringer		2 761	472	84	(922)	346	
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		176	(3 591)	(3 979)	(925)	(362)	
Valutaeffekt likvide midler		(14)	(15)	(4)	27	(3)	
Endring likvide midler		(656)	(3 564)	(2 856)	372	393	
Likvide midler	6	1 322	1 270	1 978			

Avstemming operasjonelle aktiviteter mot Orkla-format (se side 6)

IFRS kontantstrøm						
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		3 708	2 358	4 388	2 076	1 230
Netto investeringer		(1 752)	(1 512)	(2 294)	(603)	(428)
Andre betalinger		(199)	(35)	(42)	(14)	(9)
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter inkl. investeringer		1 757	811	2 052	1 459	793
Orkla-format						
Kontantstrøm før kapitaltransaksjoner		2 025	1 165	2 583	1 575	902
Nye balanseførte leieavtaler (inngår i fornyelsesinvesteringer i Orkla-format)		203	-	-	36	-
Ekspansjonsinvesteringer		(471)	(354)	(531)	(152)	(109)
Sammenlignbar kontantstrøm		1 757	811	2 052	1 459	793

Avstemming likvide midler mot netto rentebærende gjeld i Orkla-format (se side 6)

Endring likvide midler IFRS kontantstrøm		656	3 564	2 856	(372)	(393)
Endring netto rentebærende gjeld IFRS kontantstrøm		2 761	472	84	(922)	346
Netto rentebærende gjeld i kjøpte og solgte selskaper		204	53	108	-	18
Rentebærende gjeld nye leieavtaler		203	-	-	36	-
Total valutaeffekt netto rentebærende gjeld		(43)	(252)	(21)	121	5
Valutaeffekt likvide midler		(14)	(15)	(4)	27	(3)
Endring netto rentebærende gjeld Orkla-format		3 767	3 822	3 023	(1 110)	(27)

NOTER

NOTE 1 OVERORDNET INFORMASJON

Orkla ASAs sammendratte konsernregnskap pr. 3. kvartal 2019 ble godkjent på styremøtet 23. oktober 2019. Regnskapstallene er ikke reviderte. Orkla ASA (organisasjonsnummer NO 910 747 711) er et allmennaksjeselskap med kontoradresse Skøyen i Oslo (Norge). Aksjene omsettes på Oslo Børs. Delårsrapporten er utarbeidet i tråd med IAS 34 Delårsrapportering. Det er fulgt samme regnskapsprinsipper og beregningsmetoder som i siste årsregnskap, med unntak av for behandling av leieavtaler (se neste avsnitt).

IFRS 16 Leieavtaler

Konsernet har tatt i bruk IFRS 16 Leieavtaler fra 1. januar 2019. Standarden krever balanseføring som eiendel av neddiskonterte rett-til-bruk leieavtaler med tilhørende betalingsforpliktelser. Orkla har valgt den modifiserte retrospektive metoden ved implementering av IFRS 16 og får dermed en egenkapitaleffekt ved implementering. Sammenligningstallene er ikke omarbeidet, men ny balanse pr. 1. januar 2019 er vist i balanseoppstillingen.

Selskapene i Orklakonsernet eier i hovedsak alt av produksjonsmidler og produksjonslokaler selv. Konsernets leieavtaler gjelder i stor grad kontor- og lagerlokaler samt kjøretøy som biler og trucker. Orklas leieavtaler med Statkraft, hvor AS Saudefaldene disponerer alle kraftstasjoner frem til 2030, er vurdert til å falle innenfor virkeområdet til IFRS 16. Orkla har løpende rett til å si opp avtalene med Statkraft med 3 til 4 års oppsigelsestid og leieavtalene er årlig til vurdering i forhold til forlengelse. Det vil til enhver tid være balanseført mellom 3 og 4 års leie. Det er i forbindelse med implementeringen ikke identifisert nedskrivningsbehov på noen av leieavtalene.

Orkla har pr. 1. januar 2019 balanseført rett-til-bruk eiendeler på 1.283 mill. kroner og gjeld knyttet til leieavtalene på 1.447 mill. kroner. Leide produksjonsmidler og kjøretøy utgjør ca. 20 % av rett-til-bruk eiendeler. Resterende balanseført beløp knytter seg til leide kontor- og lagerlokaler samt leieavtaler i Sauda. Effekten på opptjent egenkapital utgjør 112 mill. kroner etter en reduksjon i utsatt skatt på 37 mill. kroner og reduksjon i minoritetsinteresser på 15 mill. kroner. Størstedelen av egenkapitaleffekten knytter seg til leieavtalen i Sauda. Dette reduserer egenkapitalandelen med 1,8 %-poeng.

I henhold til nye regler vil de balanseførte leieavtalene måtte avskrives over leietiden og presenteres sammen med konsernets øvrige avskrivninger. Renteeffekten av neddiskonteringen vil bli presentert som finanspost. Dette medfører en begrenset årlig økning i konsernets driftsresultat på ca. 20 mill. kroner for leieavtaler som konsernet har pr. 1. januar 2019. Avtalene pr. 1. januar 2019 øker årlige avskrivninger med ca. 390 mill. kroner og reduserer andre driftskostnader med ca. 410 mill. kroner. Renteeffekten vil utgjøre ca. 25 mill. kroner årlig. Faktiske resultat-effekter vil påvirkes av nye avtaler som inngås i 2019. Orkla har i 2019 kjøpt Kotipizza Group Oyj, se note 5. Kotipizza leier blant annet lokaler i forbindelse med restaurantvirksomhet og vil dermed påvirke resultat- og balansestørrelser knyttet til leieavtaler i 2019.

Øvrige forhold

Det er ellers ikke endret presentasjon, regnskapsprinsipper eller tatt i bruk andre standarder som vesentlig påvirker regnskapsrapporteringen eller sammenligningen med tidligere perioder.

Konsernet har kjøpt ny virksomhet. Oppkjøpene er presentert i note 5.

NOTE 2 SEGMENTER

Beløp i mill. NOK	Driftsinntekter					EBIT (adj.)				
	1.1.-30.9.		1.1.-31.12.	1.7.-30.9.		1.1.-30.9.		1.1.-31.12.	1.7.-30.9.	
	2019	2018	2018	2019	2018	2019	2018	2018	2019	2018
Orkla Foods	12 104	11 634	16 000	4 145	3 937	1 542	1 397	2 048	616	558
Orkla Confectionery & Snacks	4 625	4 406	6 246	1 604	1 518	696	636	1 006	294	278
Orkla Care	6 045	6 081	8 075	2 026	1 973	847	876	1 084	306	314
Orkla Food Ingredients	7 516	7 076	9 562	2 641	2 432	457	393	533	185	160
Elimineringer merkevarevirksomheten	(216)	(212)	(291)	(80)	(77)	-	-	-	-	-
Merkevarevirksomheten	30 074	28 985	39 592	10 336	9 783	3 542	3 302	4 671	1 401	1 310
HK/Elimineringer	33	33	34	13	10	(250)	(192)	(284)	(64)	(51)
Merkevarevirksomheten inkl. HK	30 107	29 018	39 626	10 349	9 793	3 292	3 110	4 387	1 337	1 259
Hydro Power	624	718	1 025	202	290	220	258	390	78	102
Financial Investments	921	137	200	349	50	61	1	0	29	(8)
Orkla Investments	1 545	855	1 225	551	340	281	259	390	107	94
Elimineringer	(54)	(19)	(14)	(20)	(7)	-	-	-	-	-
Orkla	31 598	29 854	40 837	10 880	10 126	3 573	3 369	4 777	1 444	1 353

NOTE 3 ANDRE INNTEKTER OG KOSTNADER

Beløp i mill. NOK	1.1.-30.9.		1.1.-31.12.	1.7.-30.9.	
	2019	2018	2018	2019	2018
M&A- og integrasjonskostnader	(90)	(46)	(129)	(22)	(26)
Sluttoppgjør ansettelsesforhold o.l.	(41)	(31)	(114)	(9)	(10)
Gevinst ved avhendelse	313	-	54	292	-
Nedskrivninger	(456)	-	(55)	(456)	-
Restruktureringskostnader og andre poster	(151)	(109)	(238)	(72)	(26)
Sum andre inntekter og kostnader	(425)	(186)	(482)	(267)	(62)

Orkla har i 3. kvartal solgt eiendommen Treschows gate 16 til Oslo kommune. Eiendommen er regulert til skoleformål, og avtalen ble godkjent i Oslo bystyre 25. september 2019. Transaksjonen har medført en gevinst på 290 mill. kroner for Orkla. Oppgjøret for eiendommen skjedde 7. oktober slik at transaksjonen vil komme kontantstrømmessig i 4. kvartal. Det er i 1. og 2. kvartal inntektsført gevinster både knyttet til salg av varemerket Glyngøre samt en tidligere industrieiendom i Kristiansund.

Utviklingen i UK-virksomheten i House Care har vært svak siden oppkjøpet i september 2016. Det ble i 2018 igangsatt et prosjekt for å bringe lønnsomheten minst tilbake til det nivået Orkla kjøpte virksomheten på. Markedsituasjonen er imidlertid fortsatt svært utfordrende, og det er vurdert å være for stor risiko knyttet til den resultatutviklingen som kreves i selskapet, for å kunne forsvare de bokførte verdiene. Orkla har av den grunn skrevet ned goodwillen på 238 mill. kroner knyttet til virksomheten i 3. kvartal. Målsetningen for restruktureringsprosjektet ligger fortsatt fast.

Det er foretatt nedskrivninger av varemerker med totalt 181 mill. kroner. Nedskrivningene er primært innenfor Orkla Helse, og de største nedskrivningene gjelder Gerimax og Colon C. Disse varemerkene har ikke hatt tilfredsstillende utvikling de siste årene. I tillegg er det svenske kjøttfarse varemerket Krögarklass i Orkla Foods skrevet ned.

Det pågår flere restrukturerings- og samordningsprosjekter. De største prosjektene pr. 3. kvartal er sammenslåing av storhusholdning og dagligvare innenfor Orkla Foods Norge, sammenslåing av Hame og Vitana, samordningsprosjekter innenfor Orkla Food Ingredients samt forprosjekter knyttet til bygging av pizzafabrikk på Stranda og sjokolade- og kjeksfabrikk i Latvia. Det er i tillegg foretatt en nedskrivning i forbindelse med et felles ERP-prosjekt som pågår innenfor Orkla Food Ingredients.

Orkla har i Norge hatt en pågående sak med landbruksmyndighetene vedrørende historisk klassifisering av varer på tilskuddsordningene prisnedskrivning og eksportrestitusjon. Saken har vært til klagebehandling i Landbruksdepartementet. Det er fattet vedtak som delvis tok Orklas klage til følge. Saken har medført en kostnadsføring på 12 mill. kroner i 3. kvartal.

Orkla gjennomførte i 1. kvartal oppkjøpet av Kotipizza i Finland (se note 5) samt solgte nøtteselskapet Chaka i Russland. Det har påløpt transaksjonskostnader knyttet til disse transaksjonene samt at det er kostnadsført akkumulerte negative omregningsdifferanser knyttet til salget av Chaka.

NOTE 4 TOTALRESULTATET

Oppstilling over totalresultatet viser verdiendring på sikringsinstrumenter (sikringsreserven) etter skatt. Sikringsreserven som inngår i egenkapitalen pr. 3. kvartal 2019 (etter skatt) utgjør -150 mill. kroner. Tilsvarende beløper akkumulerte omregningsdifferanser seg til 1.276 mill. kroner, mens akkumulerte poster ført mot egenkapitalen i tilknyttede og felleskontrollerte selskaper beløper seg til 333 mill. kroner pr. 3. kvartal 2019.

NOTE 5 KJØP OG SALG AV SELSKAPER*Oppkjøp i 3. kvartal*

Orkla Food Ingredients har kjøpt det nederlandske selskapet Vamo produkten voor de Bakkerij B.V. («Vamo»). Vamo produserer spesialiserte konsentrater og ingrediensmikser solgt til håndverksbakerier og produsenter av industrielle bakevarer. Selskapet har også en ledende posisjon i Benelux innenfor spesialingredienser for maisbaserte produkter, et segment som har hatt god vekst i Europa over en årrekke. Vamo har 20 ansatte og hadde en omsetning på EUR 12,4 mill. (ca. 120 mill. kroner) i 2018, og EBIT på EUR 1,6 mill. (ca. 15 mill. kroner). Selskapet konsolideres i Orklas regnskap fra 1. september 2019.

Øvrige oppkjøp

Orkla fremsatte et tilbud om å kjøpe alle aksjene i Kotipizza Group Oyj («Kotipizza») 22. november 2018. Kotipizza var børsnotert på Nasdaq Helsinki, og Orkla eide pr. 31. desember 2018 11 % av aksjene. Aksjekjøps-tilbudet ble gjennomført i henhold til dets vilkår i 1. kvartal 2019. Kotipizza er en ledende aktør i det voksende finske restaurantmarkedet, og Finland er ett av Orklas hjemmemarkeder. Restaurantene er i hovedsak franchisedrevne. Kotipizza har 95 ansatte. Prisen som ble tilbudt var EUR 23 pr. aksje (ca. 224 kroner pr. aksje), noe som verdsetter Kotipizzas egenkapital til om lag EUR 146,1 mill. (ca. 1,4 mrd. kroner). Samlet hadde Kotipizza en nettoomsetning på EUR 84,1 mill. (ca. 789 mill. kroner) i regnskapsåret 2017 og EBIT på EUR 6,4 mill. (ca. 60 mill. kroner). Kotipizza er innregnet regnskapsmessig fra 1. februar 2019.

Orkla Foods har kjøpt selskapet Lecora, en svensk produsent av fryste og kjølte vegan- og vegetarretter. En stor andel av sortimentet er økologisk. Lecora har 35 ansatte og selskapet hadde en omsetning på SEK 95,9 mill. (ca. 88,2 mill. kroner) i 2018, og EBIT på SEK 5,9 mill. (ca. 5,4 mill. kroner). Selskapet er resultatmessig innregnet fra 1. april 2019.

Orkla Foods har kjøpt 43,5 % av aksjene i det portugisiske selskapet Asteriscos e Reticências, S.A. Selskapet produserer fermenterte te-baserte helsedrikker som selges over hele Europa under merkevaren Captain Kombucha. Selskapets omsetning økte fra EUR 0,9 mill. (ca. 9 mill. kroner) i oppstartsåret 2017 til EUR 3,1 mill. (ca. 30 mill. kroner) i 2018. Orklas eierandel vil bokføres etter egenkapitalmetoden, og selskapet er resultatmessig innregnet fra 1. april 2019.

Orkla Foods inngikk i desember 2018 avtale om kjøp av 90 % av aksjene i Easyfood A/S, en dansk produsent av butikkstekte bakervarer til «out of home»-kanalen. Easyfood har etablert seg som en solid leverandør til «out of home»-markedet i Danmark og har en voksende kundebase. Easyfood har i dag 144 ansatte. Selskapet hadde en omsetning på DKK 316,1 mill. (ca. 415 mill. kroner) siste 12 måneder pr. utgangen av oktober 2018, og en normalisert EBITDA i samme periode på DKK 33,7 mill. (ca. 44 mill. kroner). Kjøpet er godkjent av relevante konkurransemyndigheter og selskapet er konsolidert fra 1. mai 2019. Orkla har opsjon til å kjøpe de resterende 10 % av selskapet.

Orkla Food Ingredients har kjøpt majoriteten av aksjene i det greske selskapet Stelios Kanakis Industrial and Commercial S.A. («Kanakis»). Kanakis er markedsledende innen salg og distribusjon av konditor-, bakeri- og iskremingredienser i Hellas. Kanakis var notert på børsen i Athen. Etter gjennomført tvangsutløsningsprosess vil Orkla eie 80 % og familien Kanakis 20 % av selskapet. Kanakis har 73 ansatte, og hadde en omsetning på EUR 20,2 mill. (ca. 197 mill. kroner) i 2018, og EBIT på EUR 3,0 mill. (ca. 29 mill. kroner). Selskapet er konsolidert inn i Orklas regnskap fra 1. april 2019.

Orkla Food Ingredients har kjøpt selskapet Zeelandia Sweden AB, en leverandør av margarin, vegetabiliske oljer og bakeriingredienser til det svenske markedet. Virksomheten har primært salg i Sverige, samt eksport til Finland, Baltikum og Norge. Selskapet har ca. 60 medarbeidere og hadde en omsetning på EUR 22,9 mill. (ca. 222,5 mill. kroner) i 2018. Avtalen er godkjent av svenske konkurransemyndigheter og selskapet er konsolidert inn i Orklas regnskap fra 1. juni 2019.

Orkla Food Ingredients har kjøpt det svenske salgs- og distribusjonsselskapet Bo Risberg Import AB («Risberg»). Risberg har en sterk posisjon i Sverige innen kategorier med god vekst og leverer blant annet asiatiske krydder, sauser, kryddermixer og andre smakstilsetninger av høy kvalitet. Selskapet har fem fast ansatte og oppnådde i 2018 en omsetning på SEK 83 mill. (ca. 77 mill. kroner). Selskapet er konsolidert inn i Orklas regnskap fra 1. juni 2019.

Orkla Food Ingredients har også kjøpt den britiske karamellprodusenten Confection by Design Ltd. Confection by Design tilbyr fudge og toffee til iskremprodusenter, bakerier og konditorer, og omtrent to tredjedeler av porteføljen distribueres av Orklas britiske datterselskap Orchard Valley Foods. Selskapet har 35 ansatte og omsetningen var GBP 5,7 mill. (ca. 63 mill. kroner) i regnskapsåret som ble avsluttet 30. juni 2019. Selskapet er konsolidert inn i Orklas regnskap fra 1. juli 2019.

Orkla Foods Ingredients har i tillegg både i 1. og 2. kvartal kjøpt opp minoritetsinteresser innenfor blant annet NIC- og Dragsbæk-gruppen.

Salg av selskaper/varemerke

Orkla inngikk i juli en avtale med Oslo kommune om salg av eiendommen Treschows gate 16. Avtalen ble godkjent i Oslo bystyre 25. september, og det er i 3. kvartal inntektsført en gevinst på ca. 290 mill. kroner knyttet til salget. Oppgjør for eiendommen ble mottatt 7. oktober, og det får dermed ikke kontaktstrømmessig effekt før i 4. kvartal 2019.

Orkla Foods Danmark solgte i 2. kvartal varemerket Glyngøre, som er Danmarks mest kjente sild- og tunfiskmerke. Varemerket hadde netto salg på DKK 43 mill. (ca. 56 mill. kroner) i 2018. Salget av det russiske nøtteselskapet Chaka ble gjennomført i 1. kvartal 2019.

Øvrige forhold

Det er pr. 3. kvartal 2019 kjøpt virksomheter for totalt 2.829 mill. kroner på gjeldfri basis.

For selskapene som ble kjøpt opp i 2018, er merverdianalysene for HSN (Orkla Care), Struer Brød (Orkla Foods), Werners Gourmetservice (Orkla Food Ingredients) samt Pizzarestaurantkjeden Gorms (Financial Investments) sluttført pr. 3. kvartal 2019. Det er ikke gjort noen vesentlige endringer i forhold til de foreløpige merverdianalysene.

NOTE 6 NETTO RENTEBÆRENDE GJELD

De ulike elementene i netto rentebærende gjeld fremkommer av tabellen nedenfor:

Beløp i mill. NOK	30.9.	1.1.	31.12.
	2019	2019	2018
Langsiktig gjeld ekskl. leieavtaler	(6 176)	(4 775)	(4 775)
Kortsiktig gjeld ekskl. leieavtaler	(2 134)	(455)	(455)
Langsiktige fordringer (i «Finansielle eiendeler»)	241	209	209
Kortsiktige fordringer (i «Øvrige fordringer»)	8	6	6
Likvide midler	1 322	1 978	1 978
Netto rentebærende gjeld ekskl. leieavtaler	(6 739)	(3 037)	(3 037)
Langsiktig gjeld leieforpliktelser	(1 154)	(1 141)	-
Kortsiktig gjeld leieforpliktelser	(358)	(306)	-
Total netto rentebærende gjeld	(8 251)	(4 484)	(3 037)

NOTE 7 RENTER OG ØVRIGE FINANSPOSTER

De ulike elementene i netto renter og netto øvrige finansposter fremkommer i tabellene nedenfor:

Beløp i mill. NOK	1.1.–30.9.		1.1.–31.12.		1.7.–30.9.	
	2019	2018	2018	2019	2018	2018
Netto rentekostnader ekskl. leieavtaler	(136)	(122)	(159)	(48)	(40)	(40)
Rentekostnader leieavtaler	(22)	-	-	(7)	-	-
Renter, netto	(158)	(122)	(159)	(55)	(40)	(40)

Beløp i mill. NOK	1.1.–30.9.		1.1.–31.12.		1.7.–30.9.	
	2019	2018	2018	2019	2018	2018
Utbytter	19	3	3	8	3	3
Agio	1	2	(3)	1	-	-
Renter pensjoner	(73)	(35)	(17)	(16)	(11)	(11)
Andre finansposter	(5)	3	(25)	(5)	5	5
Øvrige finansposter, netto	(58)	(27)	(42)	(12)	(3)	(3)

NOTE 8 NÆRSTÅENDE PARTER

Canica-systemet som kontrolleres av styreleder i Orkla, Stein Erik Hagen (største eier med 24,97 % av utstedte aksjer), har sammenfallende eierinteresser med Orkla i én eiendomsinvestering. Canica AS har en leieavtale inngått med Orkla ASA om leie av kontorlokaler i Karenslyst allé 6. I tillegg har Orklakonsernet salg til selskaper i Canica-systemet.

Det har ikke vært noen spesielle transaksjoner mellom konsernet og nærstående parter pr. 3. kvartal 2019.

Konsernet har mellomværende med tilknyttede selskaper innenfor Orklas eiendomsinvesteringer med 28 mill. kroner.

NOTE 9 EGNE AKSJER

Det har vært følgende endringer i beholdning av egne aksjer fra årsskiftet og til 30. september:

Egne aksjer pr. 1.1.2019	19 410 259
Amortisering egne aksjer	(17 500 000)
Aksjeprogram for ansatte	(785 077)
Egne aksjer pr. 30.9.2019	1 125 182

Det ble på generalforsamlingen 25. april 2019 besluttet å amortisere 17.500.000 egne aksjer. Amortiseringen ble formelt gjennomført i august.

NOTE 10 VURDERINGER RUNDT VERDIFALL

Det er foretatt nedskrivninger i 3. kvartal av goodwill og varemerker med totalt 419 mill. kroner. I tillegg er det foretatt nedskrivninger knyttet til ERP-prosjekter i konsernet med 37 mill. kroner, se note 3. Det har for øvrig ikke fremkommet indikasjoner på verdifall for andre av konsernets eiendeler pr. 3. kvartal 2019.

NOTE 11 AKSJER OG FINANSIELLE EIENDELER

Aksjer og finansielle eiendeler regnskapsført til virkelig verdi:

Beløp i mill. NOK	Verdsettelsesnivå			
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
30.9.2019:				
Eiendeler				
Investeringer	-	-	98	98
Derivater	-	52	-	52
Gjeld				
Derivater	-	229	-	229
31.12.2018:				
Eiendeler				
Investeringer	157	-	94	251
Derivater	-	102	-	102
Gjeld				
Derivater	-	361	-	361

Se for øvrig note 6 for oversikt over rentebærende fordringer og gjeld.

NOTE 12 ANDRE FORHOLD

Etter salget av andelen i Sapa i 2017 har Orkla beholdt visse forpliktelser relatert til sitt tidligere eierskap. Dette gjelder i hovedsak forpliktelser knyttet til avgitte garantier og skadesløsholdelseserklæringer til Norsk Hydro. I 2. kvartal 2019 ble det inngått avtale mellom datterselskap av Norsk Hydro og United States Department of Justice (DOJ) Civil og Criminal Divisions relatert til saken omtalt i note 6 til årsregnskap for 2016. På basis av denne avtalen har et av Hydros datterselskaper betalt ca. 400 mill. kroner (USD 46,9 mill.) til amerikanske myndigheter. Orkla har som ledd i skadesløsholdelseserklæringen betalt halvparten av det dette beløpet til Norsk Hydro, dvs. ca. 200 mill. kroner. Beløpet er i sin helhet dekket av tidligere avsetninger.

Orkla har kjøpt 20 % av det islandske selskapet Núi-Sirius HF («Núi Sirius»), som er Islands ledende produsent av sjokolade og godteri. Núi Sirius er markedsledende på Island og over 70 % av virksomhetens omsetning kommer fra hjemmemarkedet. I tillegg har selskapet en økende andel eksport og tax free-salg. Virksomheten distribuerer også enkelte sterke globale merkevarer innen sjokolade-, snacks- og frokostprodukter. Núi Sirius har ca. 150 ansatte og selskapet hadde en omsetning på ISK 3.436 mill. (ca. 244 mill. kroner) i 2018. Avtalen inneholder en mulighet for Orkla å kjøpe de gjenværende aksjene etter 2020. Avtalen er betinget av godkjenning fra islandske konkurransemyndigheter.

Orkla House Care har gjennomført en avtale om å overta de resterende 50 % av aksjene i joint venture-selskapet Anza Verimex Holding. Orkla House Care har siden 2018 eid 50 % av selskapet som er markedsleder innen salg og distribusjon av malerverktøy i Nederland og Belgia. Virksomheten som overdras består av Anza Verimex Holding B.V. (Nederland) og de to datterselskapene PGZ Nederland B.V. (Nederland) og Anza Verimex NV (Belgia). Selskapene vil fremover bli drevet under navnet Orkla House Care Benelux. Selskapene som omfattes av transaksjonen hadde en samlet omsetning på i underkant av EUR 20 mill. (ca. 200 mill. kroner) i 2018 og ca. 10 ansatte. Som deleid selskap har virksomhetens resultat blitt ført som «resultat fra tilknyttede og felleskontrollerte selskaper» etter egenkapitalmetoden, men fra 1. oktober 2019 blir det heleide selskapet konsolidert i Orklas resultatregnskap.

Generalforsamlingen i Orkla ASA vedtok 25. april 2019 å utbetale foreslått utbytte på kr 2,60 pr. aksje. Utbyttet ble betalt til aksjonærene 7. mai 2019 og utgjorde ca. 2,6 mrd. kroner.

Det har ellers ikke fremkommet vesentlige hendelser etter balansedagen som ville ha påvirket regnskapet eller gjennomførte vurderinger.

Alternative resultatmål (APM)

Organisk vekst

Organisk vekst viser omsetningsutvikling «like for like» for konsernet virksomhetsportefølje og defineres som konsernets rapporterte endring i driftsinntekter tillagt justering av effekter fra kjøp og salg av selskaper samt valuta. I beregningen av organisk vekst vil kjøpte selskaper ekskluderes 12 måneder etter transaksjonsdato. Solgte selskaper blir proforma ekskludert 12 måneder før transaksjonsdato. Valutaeffekter nøytraliseres ved årets omsetning omregnes til fjorårets valutakurser.

Organisk vekst er inkludert i segmentinformasjonen og brukes for å identifisere og analysere omsetningsutviklingen i eksisterende virksomhetsportefølje. Organisk vekst gir et viktig bilde på konsernets evne til å foreta innovasjon, produktutvikling, riktig prising og merkevarebygging.

Avstemming av organisk vekst er vist i egen tabell på neste side.

EBIT (adj.)

EBIT (adj.) viser konsernets løpende driftsresultat før poster som krever særskilt forklaring og defineres som rapportert driftsresultat før «Andre inntekter og kostnader» (AIK). Poster som inngår i AIK er omtalt i note 3. Dette gjelder M&A-kostnader, restrukturerings/integrasjonskostnader, eventuelle større gevinster og nedskrivninger på både materielle og immaterielle eiendeler, samt andre poster som kun i begrenset grad er utsagnskraftige til å kunne måle konsernets løpende lønnsomhet. EBIT (adj.)-margin og vekst er avledede tall beregnet i forhold til driftsinntektene.

EBIT (adj.) er konsernets viktigste styringstall internt og eksternt. Tallet brukes for å identifisere og analysere konsernets lønnsomhet fra normalisert drift og operasjonelle aktiviteter. Justering for poster i AIK som i begrenset grad er utsagnskraftige til å kunne måle konsernets løpende driftsresultat øker sammenlignbarheten av lønnsomhet over tid, og EBIT (adj.) benyttes som grunnlag og indikator på konsernets fremtidige lønnsomhet.

EBIT (adj.) presenteres på egen linje i konsernets resultatregnskap og i segmentrapporteringen, note 2.

Underliggende EBIT (adj.)-endring

Underliggende EBIT (adj.)-endring viser EBIT (adj.)-utvikling «like for like» for konsernets virksomhetsportefølje og defineres som konsernets rapporterte endring i EBIT (adj.) tillagt justering av effekter fra kjøp og salg av selskaper samt valuta. I beregningen av underliggende EBIT (adj.)-endring vil kjøpte selskaper proforma inkluderes 12 måneder før transaksjonsdato. Solgte selskaper blir proforma ekskludert 12 måneder før transaksjonsdato. Valutaeffekter nøytraliseres ved at årets omsetning regnes til fjorårets valutakurser. Sammenligningstall er ikke omarbeidet ved implementering av IFRS 16, men effektene av ny regnskapsstandard er nøytralisert i beregningen. Underliggende EBIT (adj.)-margin og endring er avledede tall beregnet i forhold til driftsinntektene.

Underliggende EBIT (adj.)-vekst brukes for interne styringsformål herunder å identifisere og analysere underliggende lønnsomhetsutvikling i eksisterende virksomhetsportefølje, og gir et bilde på konsernets evne til å utvikle vekst og bedre lønnsomhet i eksisterende virksomhet. Måltallet er viktig fordi det viser endring i lønnsomhet på sammenlignbar struktur over tid. Underliggende EBIT (adj.)-vekst inngår som en høyt vektet komponent i kompensasjon til ledere.

Avstemming av underliggende EBIT (adj.)-endring for merkevarevirksomheten inkludert hovedkontoret er vist i direkte i teksten. Sammenligningstall er vist på neste side.

Resultat pr. aksje (adj.)

Resultat pr. aksje (adj.) viser resultat pr. aksje korrigert for andre inntekter og kostnader (AIK) etter estimert skatt. Poster som inngår i AIK er omtalt i note 3. Effektiv skatt knyttet til andre inntekter og kostnader i 2019 blir lavere enn konsernets skatteprosent på grunn av nedskrivning av goodwill uten skattemessig effekt samt høye ikke fradragsberettigede transaksjonskostnader. Øvrige poster i andre inntekter og kostnader, inklusiv gevinst knyttet til Treschows gate, har skattemessig effekt. Effektiv skatt knyttet til AIK i 3. kvartal er 1 % (20 % i 2018), mens den utgjør 5 % pr. 3. kvartal (21 % i 2018).

Dersom det oppstår andre poster av spesiell karakter under selskapets driftsresultat, vil disse også bli korrigert for. Det er ingen slike poster i 3. kvartal 2019 eller i 2018.

Netto fornyelses- og ekspansjonsinvesteringer

Konsernet skiller i investeringsbeslutninger mellom fornyelses- og ekspansjonsinvesteringer. Ekspansjonsinvesteringer er den delen av totalt rapporterte investeringer som er vurdert å representere investeringer enten i nye geografiske markeder, nye kategorier eller som representerer betydelige kapasitetsøkninger.

Netto fornyelsesinvesteringer inkluderer nye leieavtaler og er redusert med verdien av solgte driftsmidler til salgsverdi.

Hensikten med dette skillet er gjort for å vise hvor stor del av investeringene (fornyelse) som i hovedsak gjelder opprettholdelse av eksisterende drift og hvor stor del av investeringene (ekspansjon) som representerer investeringer hvor det må forventes økt resultatbidrag fremover, utover forventninger av normal drift.

Netto fornyelses- og ekspansjonsinvesteringer er presentert i kontantstrømmen på side 6.

Netto rentebærende gjeld

Netto rentebærende gjeld utgjør sammen med egenkapitalen konsernets kapital. Netto rentebærende gjeld er summen av konsernets rentebærende gjeld og rentebærende fordringer. Rentebærende gjeld inkluderer obligasjonslån, banklån, andre lån, leieforpliktelser samt rentebærende derivater. Rentebærende fordringer inkluderer likvide midler, rentebærende derivater og andre rentebærende fordringer.

Netto rentebærende gjeld er konsernets viktigste styringsparameter for finansiering og kapitalallokering, og benyttes aktivt i konsernets finansielle risikostyringsstrategi. Kontantstrøm Orkla-format gjøres av den grunn opp på konsernnivå i endring netto rentebærende gjeld, se side 6.

Netto rentebærende gjeld er avstemt i note 6.

Struktur (kjøpte og solgte selskaper)

Strukturell vekst inneholder justeringer for oppkjøp av virksomhetene Struer, HSNB, Werners, County's, Igos, Lecora, Easyfood, Kanakis Group, Risberg, Zeelandia, Confection by Design og Vamo samt justering for salg av Glyngøre og Mrs. Cheng's.

Organisk vekst utvikling pr. virksomhetsområde

Salgsinntekter %-vis endring	1.1.–30.9.2019			
	FX	Struktur	Organisk vekst	Sum
Orkla Foods	0,5	1,7	1,9	4,0
Orkla Confectionery & Snacks	0,6	-	4,4	5,0
Orkla Care	0,3	1,0	-2,0	-0,6
Orkla Food Ingredients	0,7	4,9	0,7	6,2
Merkevareområdet	0,5	2,1	1,2	3,8

Salgsinntekter %-vis endring	1.7.–30.9.2019			
	FX	Struktur	Organisk vekst	Sum
Orkla Foods	1,6	2,8	0,8	5,3
Orkla Confectionery & Snacks	1,5	-	4,2	5,7
Orkla Care	1,0	-	1,7	2,7
Orkla Food Ingredients	1,6	6,3	0,8	8,6
Merkevareområdet	1,5	2,7	1,5	5,7

Salgsinntekter %-vis endring	1.1.–30.9.2018			
	FX	Struktur	Organisk vekst	Sum
Orkla Foods	0,3	-2,2	1,0	-0,9
Orkla Confectionery & Snacks	1,0	-	-3,0	-2,0
Orkla Care	0,6	9,6	-0,6	9,6
Orkla Food Ingredients	1,9	8,6	1,9	12,4
Merkevareområdet	0,9	2,9	-	3,8

Salgsinntekter %-vis endring	1.7.–30.9.2018			
	FX	Struktur	Organisk vekst	Sum
Orkla Foods	-1,1	-1,7	1,1	-1,8
Orkla Confectionery & Snacks	-0,2	-	-0,2	-0,5
Orkla Care	-0,2	7,9	-2,6	5,1
Orkla Food Ingredients	0,9	6,0	1,4	8,3
Merkevareområdet	-0,4	2,3	0,2	2,1

Salgsinntekter %-vis endring	1.1.–31.12.2018			
	FX	Struktur	Organisk vekst	Sum
Orkla Foods	-0,3	-1,9	1,5	-0,8
Orkla Confectionery & Snacks	0,4	-	-3,4	-3,0
Orkla Care	0,2	9,5	-1,8	8,0
Orkla Food Ingredients	1,1	7,6	1,2	9,9
Merkevareområdet	0,2	2,8	-0,2	2,8

Sammenligningstall for underliggende EBIT (adj.)-endring for merkevareområdet inkl. HK

EBIT (adj.) %-vis endring	FX	Struktur	Underliggende vekst	Sum
1.1.–30.9.2018	0,2	1,8	2,8	4,9
1.7.–30.9.2018	-0,6	0,3	7,4	7,2
1.1.–31.12.2018	-0,2	1,2	0,8	1,8

EBIT (adj.)-margin utvikling %-poeng endring	FX/ Struktur	Underliggende			EBIT (adj.)-margin 2018 (%)
		Variabel kost	Annet	Sum	
R12M pr. 30.9.2018	-0,2	0,1	0,4	0,3	11,2
1.1.–31.12.2018	-0,2	0,0	0,1	-0,1	11,1

Differanser kan forekomme grunnet avrunding.

Mer informasjon om Orkla på www.orkla.no/investor

Foto: Ole Walter Jacobsen

Ansatte i Orkla, deres barn og venner, er modeller på bildene.